

Bilag 1: Oplæg til kommissorium for forpligtende samarbejder på skoleområdet

1. Baggrund

Der har i foråret 2015 været gennemført en proces med bred involvering af forskellige interessenter på skoleområdet med det formål at drøfte, hvordan man kan fremtidssikre folkeskolerne i Viborg Kommune. Følgende fire politiske målsætninger har været udgangspunktet for processen:

- Bevarelse af alle undervisningssteder
- Bevarelse af nærhed i lokalområderne for de yngste børn
- Fokus på styrkelse af udskolingen
- Fokus på styrkelse af ledelse

Derudover har der været fokus på, hvordan man i Viborg Kommune kan sikre, at folkeskolen bliver forældrenes naturlige førstevalg. Særligt alternative måder at organisere skoleområdet på og hvilke muligheder der er for at styrke skoleledelsen har været drøftet – også med henblik på at sikre indfrielsen af nedenstående nationale målsætninger samt intentionerne med folkeskolereformen:

- 95 % af en ungdomsårgang skal gennemføre en ungdomsuddannelse
- 30 % skal i 2020 vælge en erhvervsuddannelse
- 96 % skal inkluderes i den almene undervisning

På baggrund af denne proces besluttede Børne- og Ungdomsudvalget på mødet d. 1. september 2015 (sag nr. 4), at der med udgangspunkt i de politiske målsætninger skal udarbejdes et oplæg til kommissorium for udvikling af forpligtende samarbejder mellem skolerne. Det betyder således, at der fortsat er 26 folkeskoler i Viborg Kommune med hver sin skoleleder, bestyrelse og selvstændige økonomi.

2. Formål

Formålet med forpligtende samarbejder mellem skoler er, at skolerne i samarbejde skal leve op til ovenstående politiske og nationale målsætninger. Derudover skal skolerne samarbejde om de kommunale effektmål og fokusområder.

3. Rammer

Dette oplæg til kommissorium har til formål at præcisere rammerne for et forpligtende samarbejde mellem skolerne. Som nævnt ovenfor er udgangspunktet, at skoleområdet er organiseret på samme måde som i dag, hvor hver skole har en selvstændig skoleledelse, økonomi samt egen skolebestyrelse.

Et forpligtende samarbejde mellem skolerne kan både have en meget lav grad af forpligtigelse og en meget høj grad af forpligtigelse. Følgende rammer kan opstilles som centrale:

- Ledelse
- Samarbejdsformer- og intensitet
- Videndeling og kompetencedækning
- Elever
- Økonomi

På den baggrund kan et forpligtende samarbejde dermed beskrives med udgangspunkt i et kontinuum, hvor man indenfor hver af de beskrevne rammer kan definere niveauet af samarbejde. Nedenstående figur kan være med til at illustrere tankegangen.

**Minimumsniveau af
samarbejde**

**Maksimumsniveau af
samarbejde**

3.1 Minimumsniveau af samarbejde

I dette afsnit vil rammerne for et samarbejde med lav grad af forpligtigelse kort blive beskrevet.

3.1.1. Ledelse

I et samarbejde med en lav grad af forpligtigelse vil det som minimum være påkrævet, at to skoler skal samarbejde, men det vil være op til skolerne selv at finde frem til, hvem de vil samarbejde med. Derudover skal skolerne sammen finde frem til, hvordan de vil udmønte besparelsen på samlet 2 mio. kr. på det administrative område, der blev besluttet i forbindelse med budgetforliget 2015-2018 (Prioriterings- og effektiviseringskataloget forslag nr. 29)

3.1.2. Samarbejdsformer – og intensitet

De skoler, som vælger at indgå i et samarbejde, skal som minimum have fælles samarbejdsprojekter, der skal beskrives i skolernes kvalitetsrapporter. Samarbejdsprojekterne kan både være relateret til projekter i indskoling, mellemtrinnet og i udskoling. Derudover skal skolerne mødes mindst én gang pr. kvartal for at drøfte deres samarbejdsprojekter.

3.1.3. Videndeling og kompetencedækning

Skolerne kan vælge, om de vil forsøge at indgå frivillige aftaler med lærerne omkring, at de underviser i deres linjefag på de skoler, som indgår i samarbejdet. Hvis lærerne skal veksle mellem forskellige undervisningssteder, så kan skolelederne - afhængig af, om der er tale om en væsentlig stillingsændring¹ - med et rimeligt varsel anmode lærerne om, at de skal undervise på forskellige skoler. Dette skal naturligvis fremgå af lærernes mødeplan.

3.1.4. Elever

Det er frivilligt, om skolerne i en afgrænset periode vil samarbejde omkring, at eleverne undervises i bestemte fag eller projekter på samarbejdsskolen. Det forudsætter, at skolerne sørger for kørsel mellem de forskellige undervisningssteder.

3.1.5 Økonomi

Hver skole har deres egen selvstændige økonomi og kan frivilligt vælge, om de sammen med de øvrige samarbejdsskoler ønsker at afsætte midler til afgrænsede udviklingsprojekter.

3.2. Maksimumsniveau af samarbejde

I dette afsnit vil rammerne for et samarbejde med høj grad af forpligtigelse kort blive beskrevet.

3.2.1. Ledelse

I forhold til ledelse vil et samarbejde med en høj grad af forpligtigelse forudsætte, at skoleledelserne indgår i nogle foruddefinerede ledelsesnetværk, hvor deltagelsen i netværkene

¹ En stillingsændring betragtes som tommelfingerregel som væsentlig, når den ansatte har mere end 30 km. hver vej til arbejdspladsen. Hvis der er tale om en væsentlig stillingsændring, så gælder det overenskomstmæssige varsel.

er obligatorisk. Et forslag til, hvilke netværk de enkelte skoler kan indgå i fremgår af tabel 1. Skolerne er indplaceret efter organiseringen på dagtilbud samt tilpasset de naturlige samarbejder, som allerede eksisterer i dag. En leder for hvert af de fem netværk indgår i et fællesnetværk med det formål at koordinere fælles indsatser samt at sikre videndeling og ledelsesudvikling på tværs af det fælleskommunale skolevæsen. Derudover skal skolerne sammen finde frem til, hvordan de vil udmønte besparelsen på samlet 2 mio. kr. på det administrative område, der blev besluttet i forbindelse med budgetforliget 2015-2018 (Prioriterings- og effektiviseringskataloget forslag nr. 29). Her vil det være naturligt, at administrationen blev centraliseret i hvert af de fem netværk.

Tabel 1: Oversigt over mulige netværk

Netværk	Netværk 1	Netværk 2	Netværk 3	Netværk 4	Netværk 5
Skoler	Netværk 1	Netværk 2	Netværk 3	Netværk 4	Netværk 5
	Karup	Vestfjends	Løgstrup	Hammershøj	Rødkærsbro
	Frederiks	Mønsted	Brattingsborg	Ørum	Egeskov
	Hald Ege	Stoholm	Nordre	Sødal	Bøgeskov
	Søndre	Vestervang	Skals	Møllehøj	
	Finderuphøj	Sparkær	Møldrup	Overlund	
		Vestre	Ulbjerg	Houlkær	
				Rosenvænget	

3.2.2. Samarbejdsformer- og intensitet

Skolerne i et netværk vil i fællesskab være forpligtet på, at der skal samarbejdes omkring de politiske målsætninger med styrket ledelse og styrket udskoling. Derudover er de forpligtet på at samarbejde omkring flere elementer i folkeskolereformen som f.eks. åben skole og i øvrigt samarbejde med ungdomsuddannelserne og erhvervslivet. Derudover skal de iværksætte fælles indsatser i forhold til de kommunale effektmål og fokusområder, som skal indgå i skolernes kvalitetsrapporter. Skolerne i netværket vil desuden som minimum være forpligtet på at mødes én gang om måneden. Derudover skal skolebestyrelserne i netværket mødes fire gange årligt.

3.2.3. Videndeling og kompetencedækning

Skolerne i netværket skal samarbejde omkring at sikre en høj kompetencedækning på tværs af skolerne. Det anbefales, at skolerne forsøger at indgå frivillige aftaler med lærerne omkring, at de underviser i deres linjefag på de skoler, som indgår i samarbejdet. Hvis lærerne skal veksle mellem forskellige undervisningssteder, så kan skolelederne jf. ovenstående med et rimeligt varsel anmode lærerne om, at de skal undervise på forskellige skoler. Derudover skal skolerne i netværket oprette faglige netværk på tværs af skolerne for at sikre videndeling mellem det pædagogiske personale.

3.2.4. Elever

Skolerne kan i en afgrænset periode samarbejde omkring, at eleverne undervises i bestemte fag eller projekter på de øvrige skoler i netværket. Det forudsætter, at skolerne sørger for kørsel mellem de forskellige undervisningssteder.

3.2.5 Økonomi

Hver skole har deres egen selvstændige økonomi, men der skal afsættes midler til udviklingsprojekter- eller tiltag både i forhold til indskoling, mellemtrin og udskoling.

4. Organisering

Ansvar for implementeringen af forpligtende samarbejder mellem skoler forankres i en styregruppe bestående af chefruppen i Børn & Unge. Derudover vil den arbejdsgruppen, som har været involveret i processen omkring "Fremtidens Folkeskolen", også blive inddraget i arbejdet. Arbejdsgruppen består af følgende personer:

- Morten Eriksen, skolebestyrelsesformand, Søndre Skole
- Jens Ole Sørensen, skolebestyrelsesformand, Finderuphøj Skole
- Thomas Born Smidt – formand Skolelederforeningen
- Christian Maarslet – næstformand Skolelederforeningen
- Jeannette Winther – fællestillidsrepræsentant, DLF
- Flemming Kjeldsen – fællestillidsrepræsentant, DLF
- Lone Bundgaard - fællestillidsrepræsentant, BUPL
- Søren Kjær Roslyng-Jensen - fællestillidsrepræsentant, BUPL
- Annemette Bang Nielsen - fællestillidsrepræsentant, FOA

Derudover suppleres arbejdsgruppen med en repræsentant fra HK og en repræsentant for det teknisk-administrative personale.

5. Tids- og procesplan

Tidspunkt	Indhold	Ansvarlig
29.09.15	Drøftelse af kommissorium	Børne- og Ungdomsudvalget
Oktober-december	Arbejdsgruppen præciserer rammerne	Arbejdsgruppen
Januar 2016	Dialogmøde	Børne- og Ungdomsudvalget, skoleledere og skolebestyrelsesformænd
26.01.16 (foreløbig)	Beslutning ift. forpligtende samarbejder	Børne- og Ungdomsudvalget
Februar	Eventuel høring/kommentering	Skolebestyrelser, MED-udvalg mv.
15.03.15 (foreløbig)	Endelig beslutning omkring forpligtende samarbejder	Børne- og Ungdomsudvalget
April-juni	Forberedelse på skolerne	Skolechef og skoleledere
01.08.16	Forpligtende samarbejder mellem skoler	Skoleledere